

țară europeană modernă, în a cărei societate prevalează pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și demnitatea umană.

Bibliografie

1. Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte / http://gov.md/public/files/2013/ianuarie_2014/ACORD_RM-UE_1.pdf
- 2 Ghidul pentru Acordul de Asociere UE-Republica Moldova / <http://www.gov.md/europa/ro/content/ghidul-pentru-acordul-de-aociere-ue-republica-moldova-2>
- 3.Tratatul de la Lisabona pe scurt / http://europa.eu/lisbon_treaty/glance/index_ro.htm
- 4.*Ghidul integrării europene*. – Chișinău, 2006;
- 5.*Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2010/C 82/02)*
- 6.Evoluții în relațiile RM-UE / <http://www.mfa.gov.md/din-istoria-rm-ue/>

LIBERA CIRCULAȚIE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – UN DREPT ȘI O RESPONSABILITATE

**Taisia Mătășaru IPTP-131, FIU, UTM
Conducător științific: l. asist. Lazariuc C.**

Libera circulație a persoanelor este un drept fundamental al cetățenilor Uniunii Europene (UE), garantat prin Tratat. Aceasta se concretizează în Spațiul de libertate, securitate și justiție, fără frontiere interne. Prin eliminarea frontierelor interne, este necesară o mai bună gestionare a frontierelor externe ale Uniunii, precum și reglementarea intrării și șederii cetățenilor din țările terțe, inclusiv printr-o politică comună în materie de azil și imigrație. Conceptul liberei circulații a persoanelor a fost definit odată cu semnarea în 1985 a Acordului Schengen, iar mai apoi a Convenției Schengen, în 1990, care a marcat eliminarea controalelor la frontieră între țările participante. Ca parte integrantă a cadrului juridic și instituțional al UE, cooperarea Schengen s-a extins treptat, pentru a include azi majoritatea statelor membre, precum și unele țări terțe.

Dialogul dintre UE și Republica Moldova privind liberalizarea regimului de vize a fost lansat la 15 iunie 2010. **Planul de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize** (PALRV) a fost prezentat autorităților moldovene de către Comisie **la 24 ianuarie 2011**. Astfel, Moldova a devenit cea de-a doua țară din cadrul Parteneriatului Estic, după Ucraina, care beneficiază de un asemenea document. Planul de Acțiuni este structurat în compartimente distincte, incluzând (1) armonizarea cadrului legislativ în domeniul justiției și afacerilor interne la normele și standardele UE; și implementarea acțiunilor necesare îndeplinirii condițiilor UE pentru stabilirea unui regim de călătorie fără vize în UE pentru cetățenii Republicii Moldova.

Pe parcursul anului 2012 au fost finalizate negocierile de amendare a Acordului RM-UE privind facilitarea regimului de vize. Astfel, Acordul de Amendare a fost semnat la 26 iunie 2012, la Bruxelles și ratificat de către RM la 12 octombrie 2012. Modificările introduse în Acord prevedeau abolirea regimului de vize pentru posesorii pașapoartelor de serviciu și extinderea categoriilor de cetățeni și a facilităților în a călători în UE.

La 28 ianuarie 2013, la Bruxelles a avut loc **Reuniunea** Înălților Oficiali RM-UE privind liberalizarea regimului de vize. În cadrul întrevederii, ambele părți au trecut în revistă ultimele evoluții ale Dialogului RM-UE pentru stabilirea unui regim de călătorie fără vize. n acest sens, au fost menționate principalele recomandări ale celui de-al III-lea Raport al Comisiei Europene cu referire la implementarea Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize și a Studiului privind evaluarea impactului asupra nivelului de migrație și securitate asupra UE în cazul liberalizării regimului de vize pentru cetățenii RM, trecerea oficială a RM la cea de-a II-a fază a dialogului, precum și examinarea în detaliu a rezultatelor prezentate în cadrul primului Raport de Progres al RM privind implementarea celei de-a II-a faze.

La 15 noiembrie 2013, Comisia Europeană a publicat **cel de-al 5-lea Raport de Progres** privind implementarea Planului de Acțiuni RM-UE, prin care a constatat îndeplinirea tuturor condițiilor abolirii regimului de vize pentru călătoriile de scurtă durată în spațiul Schengen.

Drept rezultat, **la 27 noiembrie 2013**, Comisia Europeană a propus liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii RM prin modificarea Regulamentului 539/2001 privind abolirea obligației de viză pentru călătoriile de scurtă durată pentru cetățenii RM posesori ai pașaportului

biometric în spațiul Schengen. În conformitate cu procedurile UE, propunerea data a fost examinată în Parlamentul European și a fost votată în cadrul Comisiei specializate pentru Libertate, Securitate și Justiție la **12 februarie 2014**) și ulterior, la **27 februarie 2014** - în Plenul Parlamentului European.

În cadrul ședinței din **14 martie 2014**, a Consiliului Uniunii Europene, reunite în formatul miniștrilor pentru Transport, statele membre ale UE au susținut propunerea Comisiei Europene de anulare a vizelor pentru cetățenii R. Moldova. Adoptarea propunerii respective de către statele membre ale UE a **încheiat faza deliberativă a procedurii decizionale** a UE privind liberalizarea regimului de vize.

La 3 aprilie 2014 președintele Parlamentului European, și reprezentantul Președinției Consiliului Uniunii Europene, ministrul adjunct de externe al Greciei, au semnat modificarea Regulamentului 539/2001, pentru a permite transferul Republicii Moldova în lista țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonați de obligativitatea vizei. Aceasta a reprezentat **pasul oficial FINAL ÎN cadrul procedurii**. Publicarea deciziei în **Jurnalul Oficial al Uniunii Europene** la **8.04.2014**, a marcat ultima etapă procedurală înaintea intrării efective în vigoare a acesteia peste 20 de zile de la data publicării.

Spațiul Schengen este o zonă de circulație liberă în Europa, conformă cu Acordul de la Schengen. Statele membre ale acestui spațiu au eliminat sau vor elimina controalele pentru persoane la frontierele dintre ele, astfel încât este (sau va fi) posibilă trecerea frontierei între oricare două asemenea state fără prezentare de acte de identitate și fără opriri pentru control. Acordul de liberă circulație a fost semnat la 14 iunie 1985 în mica localitate luxemburgheză Schengen. Primele state care l-au implementat au fost Belgia, Franța, Germania, Luxemburg, Portugalia, Spania și Țările de Jos, care și-au deschis între ele granițele la 26 martie 1995. Până în prezent, 30 de state au aderat la *Acordul Schengen*, dintre care 27 l-au și implementat.

Astfel din **28 aprilie 2014** cetățenii RM beneficiază de regimul liberalizat de vize pentru călătorii atât în toate statele membre ale UE care fac parte din spațiul Schengen, plus România, Bulgaria, Cipru și Croația, cât și într-un șir de state membre ale Zonei Schengen, dar care nu fac parte din UE așa ca Islanda, Norvegia, Elveția și Liechtenstein. Aceștia pot călători în UE pe o perioadă de pînă la 90 de zile în decursul a 6 luni, fără dreptul de muncă, studii, reîntregirea familiei sau alte

scopuri. De acest regim pot beneficia doar deținătorii pașapoartelor biometrice.

La intrarea în UE cetățenii RM trebuie să prezinte pașaportul biometric valabil cel puțin 6 luni de la data întoarcerii în țară și asigurarea medicală pentru întreaga perioadă de călătorie sau ședere. De asemenea, este necesar să justifice scopul clar al călătoriei și destinația, și să confirme mijloacele suficiente de trai pentru perioada de călătorie sau ședere, cât și pentru întoarcerea în țara de origine. De cele mai multe ori această sumă nu depășește 50 de euro pe zi, în cazul în care persoana are rezervare la hotel.

Cetățenii RM trebuie să respecte regulile de intrare pe teritoriul statelor din zona Schengen, legislația locală, inclusiv regulile de circulație rutieră și ordine publică și să nu depășească 90 de zile în decursul a șase luni. În cazul în care cetățenii Republicii Moldova vor încălca regulile de ședere, vor fi puși în situația de a părăsi sau de a fi deportați forțat din țara membră a UE, acțiune care întotdeauna este asociată cu interdicția de intrare de la 1 până la 5 ani. Alternativ statele membre ale UE pot aplica măsuri administrative – amenzi, care pot ajunge până la 3000 de euro. În cazul în care amenzile nu sunt plătite, persoanei nu i se va mai permite să intre în țara respectivă.

Așadar, liberalizarea circulației în UE pentru cetățenii moldoveni, cât și apropiata semnare a Acordului de asociere vor consolida parcursul european al Republicii Moldova. Libera circulație în UE reprezintă din 28 aprilie 2014 nu numai un drept al cetățenilor moldoveni, dar și o responsabilitate pe care noi trebuie să o asumăm cu multă seriozitate.

Bibliografie

1. Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte / http://gov.md/public/files/2013/ianuarie_2014/ACORD_RM-UE_1.pdf
2. Ghidul pentru Acordul de Asociere UE - Republica Moldova / <http://www.gov.md/europa/ro/content/ghidul-pentru-acordul-de-ociere-ue-republica-moldova-2>
3. *Planul de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize, 16 decembrie 2010;*
4. *Ghidul tău pentru libera circulație în spațiul european* / <http://www.mfa.gov.md/visa-eu/>
5. <http://infoeuropa.md/liberalizarea-regimului-de-vize/>